

Dasiravno je gromelo in se bliskalo, se je vendar zbrala lepa peščica g. čitalničarjev. Veseli smo bili blizu do pol noči.

Da pa se tudi nemškutarji veselijo, so si brž izbrali nekega mestjana, ga vržejo na voz, se vprežejo ter spreminjati se v nemškutarske volččke zapeljujejo moža z velikim kričem v kavarno. Tam so hudo slavili svojega slavljenca, ako kateri izmed njih ni dosti kričal, je dobil zausnico od sosedu, tako da so si nemškutarski volččki sami med seboj rogove krhali.

Med tem pa so se bili Slovenci že zdavnaj razšli k počitku, g. Herman sam je pa spal v neki privatni hiši. Pa naenkrat ga zbudi neki poseben brup, in mislil je s početka, da Hrvati ženejo veliko krdelo svinj po ulici, ki sila krulijo, da jim sledi truma puranov, kokotov in kokoši, ki vsi prepevajo in kokodačejo, pa kakor da bi konji razgetali, mačke po strehah se lovile itd. Ali kmalu se raztolmači zunajni krik. Mačnica (Katzenmusik) je jedino sredstvo tukajšnjih hvaležnih mestjanov, ki ž njo častijo poslanca in deželnega odbornika, kateri vse svoje moči, vse svoje življenje žrtvuje za narodni napredek, za poboljšanje našega revnega stana. Posebno pa Ptujčani se skoz mačnico zahvaljujejo Hermanu za to, ker jim je realno gimnazijo spravil v mesto; fej! sram vas bodi, vas nesramnih kulturträgerjev ptujskih! Če bote tako delali, kmalu ne dobite poštenega človeka v vaš „Mačnik“ (Ptuj), dokler Slovenci ne bodo sami malo posnažili ta „Augiasstall“, ter mačkam parklje izpipali in repe posekali.

No kaj pa Vi g. dr. Strafa? kje pa je v nedeljo bilo vaše županstvo? Ali bote vaše mačke tudi obsodili vsako za 5 gl. kazni. Saj se ne morete izgovarjati, da jih ne poznate! Tudi se Vam ni bati, da bi višja oblast Vašo razsodbo kasirala, kakor je tisto razdrla, ko ste zavoljo slovenskih pesmi čitalnico obsodili za 5 gl. Ali vaša ušesa so, brž ko ne, že od vaših mladih let bolj po mačinsko kakor pa po slovensko izrejena; vsled vaše muzikalne omike ni toraj pričakovati, da bi pokregali ptujске koncertiste.

Iz Šmarja. 10. oktobra. Pravila našega društva „Naprej“ so potrjena, odloko o tem nam je vendar celjski glavar Schönwetter poslal v nemškem jeziku, če ravno smo slovensko vložbo dali. Dr. Vošnjak je, kot predsednik začasnega odbora, poslal odloko naravnost ces. namestniku g. bar. Kübek-u v Gradec, kot dokaz kako da e. k. uradnije spolnujejo vladne ukaze zastran ravnopravnosti jezika, in da so Slovenci prav imeli, ko so zastran tega v zadnjem deželnem zboru vlado interpelirali. G. ces. namestnik je taki odgovoril z prav uljudnim dopisom, v katerem izreka svoje živo obžalovanje, da je okrajni glavar celjski nasproti odločnim ukazom, gledé rabe jezika v uradnem občevanju z ljudstvom ravnal in na slovensko ulogo društva „Naprej“ nemško odgovoril. Ob enem se graja okrajni glavar zaradi tega zapovedim nasprotnega ravnanja in se njemu ostro naročuje, da se mora v prihodnje natanko držati dotičnih ukazov. Nemško odloko pa mora okraj. glavar celjski nazaj vzeti in oddati rešenje v slovenskem jeziku. Iz namestnikovega pisma se kaže, da uradniki samovoljno prezirajo više ukaze. — Če je temu res tako? — Naše društvo bo pa še le prihodnji mesec začelo svoje javno delovanje, ker še društveno stanovanje ni pripravljeno. Upamo, da bode njegovo delovanje bolj živo, kakor je bilo ono mariborskega političnega društva, o katerem smo samo čuli pred poldrugim letom, da se je ustanovilo.

Od Ščavence. 13. okt. 1870. Predragi mi „Slov. Gospodar!“ Ne morem se zdržati, da ti nebi pisal nekatere zlo potrebne reči, katere meni zlo na srcu ležijo. Jaz poznam mnogo ljudi, kateri si močno želijo, da bi se ustanovilo katoliško-slovensko politično društvo. Jaz rečem, zlo nam ga je potreba. Da bi se vendar čast. g. duhovni ali pa učeni poprijeli tega, ker mi prosti kmetje se ne moremo tega lotiti, kateri pa bi se lahko, tistim pa je to trn v peti. Knjigo smo si kupili, pa kaj nam pomaga samo knjiga, nekteri je še morebiti pregledal ni, da bi znal kaj pomeni.

Ravno zdaj ko te vrstice pišem, mi pride na misel staro prerokovanje: Kdar bo iz vsake bajte gospod izšel, ne bo dobro več na svetu. Pa resnično je to, dragi mi bratje slovenski, Vi mi bote gotovo potrdili kar Vam pišem, ker že zdaj se nam slabo godi. Znano je vsakemu, kako nas je slabo vreme nadlegovalo da smo komaj otavo posušili, potem je prišlo naenkrat sejanje, pa hvala Bogu da je tako ugodno vreme, bomo vendar lahko naše delo opravili. Po opravljenih najvažnejših gospodarskih delih smo še navadno

morali cesto nasipati, zdaj nam tega vendar več ni potrebno, ker navažanje cest je prodano, in sicer za velik denar. Imenito je vendar pri tem to, da smo mi reveži kmeti morali vsikdar ceste v četririh ali petih dneh zgotoviti, oni, ki pa jo bodo zdaj za dragi denar navažali, imajo za to čas celi mesec. — Tako se ubogemu kmetu godi. Z Bogom!

Slov. rodoljub.

Od sv. Miklavža v ljutomerskih goricah.

Mnogo sem že popisal iz našega kraja, samo o naši šoli še nič. Tedaj Vam hočem tudi našo šolo na kratkem popisati. Pet let je že preteklo, da so farmani izrekli željo, da hočejo staviti novo šolo, ker stara šola ima samo eno sobo za uk. To je tudi izreklo šolsko svetovalstvo. Rekli so tudi: Eno leto naredimo opeko, drugo leto pa sezidamo šolo. Tisto leto, katero so izrekli, da bodo opeko delali, je že bilo šestkrat, in tisto leto, ko so izrekli šolo staviti, je že bilo štirikrat, a zdaj še ni opeke, nove šole pa še manj. Tedaj ni zadosti samo izreči, ampak se mora izrečeno tudi izpeljati. Misliti si mora vsak, da je šola na velik hasek. Kaj pa boste počeli z vašimi otroki, ako ne boste imeli šol? kajti imamo tukaj blizu 250 otrok za uk, soba pa je mala, tedaj se ne morejo vsi otroci celi dan podučevati, ampak so razdeljeni tako, da učenci II. razreda imajo 3 ure predpoldan šolo, katere uči g. nadučitelj, učenci I. razreda pa imajo 2 uri popoldan šolo, katere uči g. podučitelj. Kaj in koliko se otroci v teh urah naučiti zamorejo, si lahko vsak misli. — Tedaj Miklavževčani! zbudite se iz vašega spanja in zidajte novo šolo! „Saj bo za blagor vaš in za blagor vaših otrok.“

M. R.

Iz globoke jame blizu Cerkovec 15. okt. —

Marsikteri, ki naš okraj pozna, bo si morebiti mislil, kje pa neki je ta globoka jama, da še nisem nič slišal o nji, in tudi dobro vem, da se v Cerkovski županiji nobena vās tako ne imenuje. Dragi moji čitatelji, če vas je kateri hodil ali se vozil po cesti od Sesterž do Sikole pretekla dva meseca, bo gotovo znal, kje je tista jama, pa ni samo ena, temoč celo dve in to prav lepi in globoki.

Sveta vera nas uči, da ne zadostuje, če se človek samo kristjan imenuje, temuč potrebno je, da stori tudi svoje kristjanske dolžnosti. Ravno tako tudi ne zadostuje, če se kateri imenuje samo srenjski predstojnik ali župan, svojih dolžnosti pa kot taki celo ne izpolnjuje; posebno pa bi moral župan tudi gledati na srenjske ceste, da so po zmožnosti popravljene in ob pravem času, in da se tako in sploh vse hudo od srenje odvrača. Zdaj pa vprašam Vas, cerkovski, dosedajni župan A. T. ali vse hudo odvračate od srenje, morebiti s tim, da puščate na srenjski cesti tako globoke jame in mlake, da se skorej ne more čez nje priti? Da, na nekem kraju pa niti mosta ni. To gotovo ni odvračanje hudega, temoč podlaga hudemu, ker če se še ravno dozda velika nesreča ni zgodila, se je tamo strašno mnogo klelo, in uboga živina je morala tudi strašno mnogo trpeti. — Vsak, ki tamo hodi, spozna, da Vi imé župan zastoj imate, ker nimate skrbi za take stvari, ki so Vam izročene. Na srenjsko premoženje tudi ne gledate preveč, ker to, kar bi se prej dalo napraviti z 2 gold., bode zdaj prišlo na 10 gl., Iz vsega tega, dragi Vi Cerkovčani lahko vidite, kako pridnega župana imate. Če pa bi se Vam, srenjski predstojnik, račun nekoliko preveč oster zdel, idite k tistim globokim jamam in mlakam, in boste se sami prepričali, da sem resnico govoril in boste na lastna ušesa čuli psovanje, katero Vam po pravici gre. Moje imé Vam tudi naznanim poznej, če boste to zahtevali.

Neki, ki je že imenovane mlake s svojo ubogo živino večkrat pregazil. Z Bogom! ti pridni in skrbni „Gemeinde-Vorstand in Cirknitz“. — Srenjčan, ki v korist vseh resnico govori.

Politični ogled.

Njih Velič. cesar je ukazal, da se naj delegacije snidejo že 21. novembra v Peštu. Državni zbor, ki se bode spet začel 7. novembra, bo tedaj trajal samo 14 dni, pravi se vendar, da se bode spet sošel meseca januarja, ker bodo delegacije le samo 4 tedne zborovale.

Dunajska vlada napenja vse mogoče sile, da bi se v Česki pri neposrednih volitvah izvolilo, ko največ ustavovernežev, posebno mnogo si pa prizadeva, da bi se to zgodilo v velikem posestvu.

Na Dunaju je spet ministerska kriza, ustavoverneži hočejo namreč, da Potočky, Taaffe in Petrino naj odstopijo iz ministerstva in se naj imenujejo drugi ministri izmed ustavovernih državnih poslancev. Dalje pa se pravi, da bo Petrino prevzel tudi kupčijsko ministerstvo in da Depretis postane namestnik v Trstu. Naj se imenuje kakorkoli ministerstvo, nobeno ne bode dolgo ministrovalo, katero se ne bode pobotalo z avstrijskimi Slavjani.

Večina e. kr. namestnikov je zdaj na Dunaju, kaj neki tam kuhajo, bomo v kratkem zvedeli.

Knjaz Karlos Auersperg vodi zdaj volitve na Českem. Pred kratkim je predsedoval pri nekem shodu ustavovernežev in je med drugim tudi rekel, da se morajo zdaj vse mogoče strune napeti, da se reši ustava in ostane taka kakor je zdaj. Neki listi znajo tudi, da pride C. Auersperg v ministerstvo in bode celo predsednik ministerstva.

Iz Francoske. Ko je Gambeta prišel v Tours, je izdal vladino proklamacijo, ki pravi, da se hočejo Francozi biti do zadnje kaplje krvi. Dalje pravi: Vlada ni našla v Parizu niti kanon niti orožja, zdaj se pa že v Parizu nahaja 400.000 orožene narodne straže, 100.000 tje kaj poklicane mobilne straže in 60.000 regularnih vojakov. V fabrikah se noč in dan lijejo kanoni, ženske napravijo vsak dan 1 milijon patron itd., vsak bataljon ima dve mitrelezi in bo dobil tudi dovolj lahkih kanonov. V trdnjavi se tudi nahajajo mornarski vojaki, in je tako mnogo dobrih topov. Dozdaj je le dobro streljanje iz kanonov zabranilo, da se še sovražnik ni mogel bližati trdnjavi. Vsa pariška trdnjava, ki je imela do 4. septembra t. l. samo 500 kanon, jih ima že zdaj 3800, in še noč in dan lijejo, vse prebivalstvo je strašno navdušeno za vojsko, in vsak stoji na svojem mestu. Vse armade so z vsem potrebnim oskrbljene.

Italijanski kralj je sprejel deputacijo, ki mu je naznanila, da so ga Rimljani spoznali za svojega kralja.

Italijanski vladni listi pišejo, da se bo izdala posebna postava, ktera bode odločila, kako se papežu zagotovi svobodno izvrševanje duhovske višje oblasti in njegova svoboda, tudi je podeljena amnestija vsem političnim zločincem in prestopnikom v Rimski.

Italijansko vlado bodo vse druge katoliške vlade nagovarjale, da naj vsaka nekaj prinese za papeževe dohodke.

Iz Florence se piše, da bo princ Amadeo nastopil španski prestol, če bode večina ljudstva za njega glasovala. Bo vendar težko kaj.

Novičar.

(Svaritev.) Nek žid obiskuje farovže, prinaša lažljive priporočbe od sosednih duhovnikov, pravi, da je iz Gradea od Morokuti-ja, ki vse blago pod ceno razprodaja, in ponuja platno za dober kup. Nektero blago, n. pr., tepihe, bele in modre robce ceni očitno pod ceno, v tem slepari, da potem svoje malovredno platno za dragi dolar prodá. Malih reči ne dá, kdor tudi platna ne vzame. Tudi ponuja, ako si kdo hoče pri njem kaj naročiti, potem pobriše, in po njem ni več duba ni sluha. Vsak se ga naj varuje, ker je že mnoge goljufal.

(Železnica) iz Ljubijane v Trbiš se bode gotovo že odprla 20. oktobra t. l.

(Dominik Čolnik,) veliki posestnik v Drvanju v slov. Goricah, izvrsten sadjerejec in gospodar sploh, je pri graški razstavi dobil srebrno medalijo za razstavljene kmetijske pridelke. On se tudi zlo trudi, da bi mogel vpeljati med svoje rojake umno sadje- in vinorejo, upamo pa tudi, da bode njegov trud in lep izgled imel dober uspeh.

(† G. Martin Kopač,) veliki posestnik pri sv. Jurju na Slatini je 14. oktobra t. l. zvečer umrl na Slatini po kratki bolezni. Ranjki je bil izvrsten rodoljub, ki je po vseh močeh podpiral vsako narodno podvzetje in tudi pri volitvah deželnih poslancev marljivo delal za to, da so se volili narodni poslanci. Njegova rodbina zgubi v njem skrbnega očeta, Slovenija pa prav zvestega sina. Bog mu daj večni pokoj! —

(Latinsko-slovenski slovar), ki nam je res potreben in še nam bode prihodnjič bolj, če res dobimo slovenske gimnazije, se je že začel pisati v Mariboru, kakor se to kaže iz sledečega oznanila, ki se bere v 121. št. „Slov. Naroda“: Prošeni smo, o tem delu sledeče pisemce slov. književnikom

prijaviti: „K vesti, katero „Slov. Nar.“ v št. 120 o slovarju prinaša, pristavljam, da se slovar že spisuje. Da pa bode to delo veljavnejše, dobro čutim, kako mi je podpore kolikor mogoče več slovenskih pisateljev treba. Zato prav srčno prosim vsakega, kdor ali že ima kaj za tak slovar napisanega ali pa sploh namerja k njegovemu izdelanju kaj pripomagati, naj meni že napisano pošlje ali pa z menoj v pripisovanje (korespondenco) stopi, da mu naert tega dela pošljem in se z njim porazumevam. Kajti je z vsega začetka potrebno trdne podlage in enojnega načela pri spisovanju se držati. Pri vredovanju me bodeta, kakor mi ometata, gg. Majciger in Šuman podpirala. Po takem načinu postopanja utegne slovar pravo narodno delo postati.

Janko Pajk, e. kr. prof. v Mariboru. (Pogorelcem v Postojni) je Njih Veličanstvo cesar poslal znamenito darilo 500 gold.

(Napredovalna šola za učitelje spodnje Štajarske) je bila v Mariboru meseca septembra. V tej je bilo deset rednih poslušalcev, izmed katerih so štirje dobili vsak po 40 gold. od izobraževalnega društva v Gradcu. Tudi mestni učitelji in neki iz okolice so se vdeleževali te šole. Ravnatelj g. dr. Elšnik je učil splošno računstvo, teloslovje in risanje, g. Stoper zemljopisje, povestnico in prirodopis, g. Essel natoroslovje, g. Markl telovajo. Vsi nauki so se razlagali v slovenskem jeziku. Ali kaj? —

(Viša realka) v Mariboru se bode odprla 20. okt. t. l. (Na mariborski gimnaziji) so dijaki viših razredov prosili pri vodju, naj bi se v prihodnje učil slovenski jezik eno uro več na teden. G. vodja tega ni dovolil in je dijake hudo pokregal.

(Nesreča.) Nek kmet je pretekli teden našel v ljubljanski okolici granato, ki je bila obležala na polju pri topničarskih vojaških vajah. Ko jo je radoveden vzel v roko, razpoči granata in revežu raztrga roko na drobno tako, da so mu jo morali še tisti dan odrezati. Previdnosti je treba vsikdar pri tako nevarnih stvareh, posebno pa bi moralo tudi vojaško zapovedništvo paziti na to, da se take nevarne stvari nebi razpolagale po polju.

(G. Jordan,) lastnik časnika „Zukunft“ in njegov vrednik Vilimek sta oba zaprta brez vsake razsodbe zastran nekega stavka, v katerem je državni pravnik našel razžaljenje Njih Veličanstva. Tedaj se je spet začelo v Avstriji preganjanje žurnalistov.

(Nove telegrafične stacije) v Štajarski so se odprle v Ljutomeru, Burgavi, Hartbergu, Ilcu in Štancu.

Tržna cena pretekli teden.	V Varaž-		V Mariboru		V Celju		V Ptuj	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	54	5	—	5	20	4	50
Rži	3	53	3	75	4	—	3	80
Ječmena	3	—	3	10	3	50	3	30
Ovsa	1	95	1	80	2	30	2	20
Turšice (koruze) vagan	2	63	4	—	3	40	3	60
Ajde	2	60	2	90	3	50	2	40
Prosa	2	80	2	90	3	50	2	50
Krompirja	1	20	1	30	1	30	1	—
Govedine funt	—	24	—	27	—	26	—	26
Teletnine	—	24	—	30	—	26	—	28
Svinjetine čistve funt	—	30	—	28	—	26	—	26
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	9	—	10	50	8	50	11	50
" 18" mehkkih "	—	—	6	30	0	—	—	—
" 36" mehkkih "	4	—	—	—	6	20	8	50
" 18" "	—	—	4	60	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	50	—	80
" mehkega "	—	50	—	50	—	45	—	70
Sena cent	1	30	1	60	1	70	2	—
Slame cent v šopah	1	20	1	30	1	—	1	80
" za steljo	1	—	1	—	0	70	1	—
Slanine (špeha) cent	42	—	42	—	40	—	38	—
Jajec pet za	—	8	—	10	—	10	—	10

Napoleonondor velja 9 fl. 92 kr. a. v.

Ažijo srebra 122.25.

Narodno drž. posojilo 66.50.

Loterijske srečke.

V Trstu 15. oktobra 1870: **84 56 7 43 1**

Prihodno srečkanje je 29. oktobra 1870.